

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 23.000

Letna inozemstvo Lir 35.000

Letna inozemstvo, USA dol. 28

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXV. - Štev. 2 (1735)

Gorica - četrtek, 13. januarja 1983 - Trst

Posamezna številka Lir 500

Lažni in resnični mir

Glasi ustanove »Cerkev v stiski« je v decembrski številki prineslo članek svojega ustanovitelja in bivšega voditelja p. Werenfrieda van Straatena. Pametno se nam zdi, da s tem člankom seznanimo tudi naše bralce ob začetku novega leta.

Werenfried je moje ime in pomeni »Tisti, ki se bori za mir«. V resnici je celo moje življenje bilo boj za mir med Bogom in ljudmi in med temi slednjimi. Ni bilo naključje, da se je naša ustanova rodila v adventu kmalu po drugi svetovni vojni, ko je ranjeno človeštvo hrepelo po Knezu miru.

Med mojimi romanji po razrušeni Evropi se mi je odkrila hudičeva hinavščina komunizma, ki skuša izrabljati revščino za to, da razdene človeštvo in zruši prestol troednega Boga.

LAŽNI PACIFIZEM

Sedaj poziva svobodne ljudi, naj delajo za mir in se odpovedo orožju, toda njegov nespremljivi cilj ostane totalna vojna proti Vsemogočnemu in da bi se vse človeštvo podvrlo suženjskemu jarmu komunizma.

Preveč pacifističnih gibanj pripada peti koloni komunizma. Dejstvo je, da ta gibanja s svojim geslom »Mir brez orožja« in z izrabljanjem upravičenega strahu pripravljajo pot Rdeči armadi, če se tega zavdajo ali ne. Številna teh gibanj imajo dvojen obraz: ko trdijo o sebi, da so v službi miru, oznanjajo umor otrok v materinem naročju in po celem svetu vodijo vojno zoper nedolžne še nerodne otroke. To je začetek konca. Kajti če milijoni mater lahko brez kazni smejo moriti svoje otroke, potem ni moralne ovire, ki bi mogla preprečiti svetovni pokol.

Lažni preroki tega »totalnega miru« pozabljajo na spodbudne besede apostola Pavla: »Nadenite si vso bojno opravilo božjo, da se boste mogli ustavljati hudičevim zvičajam« (Ef 6, 11). Ti borci za mir »niso opasani z resnico« in »nimajo pravice za oklep«, kajti nikoli ne omenjajo nečloveškega trpljenja v koncentracijskih taboriščih Sovjetske zveze. Namesto miru z Bogom oznanjajo preplah in zaskrbljenost. Tako razbijajo »ščit vere« in ga nadomeščajo s praznim malodušjem. Namesto »čelade odrešenja« nosijo obveze na očeh.

ZLORABLJANJE SVETOPISEMSKIH BESED

Ze dolgo je tega, odkar je modernistično razlaganje sv. pisma spremenilo »meč Sv. duha, to je božjo besedo« v nož iz plastike, ki nikomur ne škoduje.

Kdor išče opore za svoje pacifistične sanje v sv. pismu, bi moral zbrisati marsikatero stran. Moral bi predvsem zbrisati Jezusove napovedi o koncu sveta. Moral bi pozabiti njegove besede, ki so sedaj na žalost za milijone in milijone ljudi grenka resničnost: »Ne mislite, da sem prišel zato, da prinesem mir na zemljo; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč. Prišel sem namreč, da ločim sina od očeta in hčer od matere in snaho od tašče; in človeku bodo sovražniki njegovi domači« (Mt 10, 34-36).

Nikjer ni v evangeliju zapisano, da moramo preprečevati vojne tako, da se s prekrižanimi rokami predamo izsiljevanju diktatorjev, ki hočejo celemu svetu vsiliti svojo brezbožno diktaturo. Na nobeni strani ni zapisano, da moramo iz strahu pred novo vojno odpreti vrata Evrope strahotam, kot se dogajajo na otočju Gulag (tako Solženicin imenuje sovjetska kazenska taborišča), kjer je bilo že več žrtv kot jih je zahtevala zadnja svetovna vojna. Nikjer ne najdemo zapisano, da bi moral sv. Mihael, knez nebeskih trum, trpeti upor zoper Boga in se predati Satanu samo zato, da bi očeval mir.

Kdor v svojem zgrešenem gledanju meni, da je mir največja dobrina, se predaja Zveri iz Apokalipse, ki je o njej zapisano: »Začuden je ves svet gledal za Zverjo... in molili so Zver govoreč: Kdo je Zveri enak in kdo se more z njo vojskovati?« (Raz 13, 4). Toda Bog je nad Zverjo.

Res je, moramo se bati atomske bombe,

hudiča in neukrotljive zveri, ki drema v vsakem človeškem srcu. Vendar kdor ne vidi drugega kot to, je nezvest evangeliju. Tak človek pazi samo na nevarnost, na nevihto in na razburkano morje; seje preplah, ki vodi v brezup in v polom.

VSAK DIALOG SE NE VODI K MIRU

Za prvi dan leta nas je sv. oče Janez Pavel II. pozval k molitvi za mir pod geslom: »Dialog je pogoj za mir«. Dialog pa pomeni ne samo razgovor, temveč tudi zavest lastne moči in pravice. Saj se hlapec ne more razgovarjati s svojim gospodarjem. Danes npr. Poljska. Kdor se čuti krivega, se prav tako ne more razgovarjati s svojo žrtvijo. Češkoslovaška se npr. leta 1938 ni mogla razgovarjati z nacistično Nemčijo, temveč je morala samo pristati na Hitlerjev diktat.

Mi hočemo torej mir med narodi, med državami? Mir med demokratičnim svetom, ki je združen v Atlantskem paktu, in med socialističnim blokom, ki je združen v Varšavskem paktu? Seveda hočemo to vsi. Toda pogoj je dialog na enaki ravni. Ne po poljsko in ne po češkoslovaško, kot bi želeli razni pacifisti in radikali s svojimi povorkami in s svojim kričanjem. K. H.

Novi kardinali

Pri splošni avdienci v sredo 5. januarja je sv. oče Janez Pavel II. naznanil, da bo 2. februarja podelil kardinalsko čast 18 cerkvenim dostojanstvenikom. S tem se je število kardinalov zvišalo na 138, a ker jih je 18 starih nad 80 let, bo imelo volivno pravico točno 120 kardinalov, največje število, ki ga predvideva uredba papeža Pavla VI. Ze med novoimenovanimi sta dva, ki sta presešla 80 let in ne bosta mogla voliti. Očitno je hotel sv. oče s tema imenovanjima dati obema priznanje. Prvi je 87-letni Julijanus Vaivods, apostolski administrator Rige in Ljepaje (sovjetska republika Letonija), drugi pa francoski teolog jezuit Henri De Lubac.

Italijani so dobili tri nove kardinale; med njimi je 56-letni Carlo Maria Martini, milanski nadškof. Jugoslavija ima novega kardinala v osebi zagrebškega nadškofa Franja Kuharića (63 let). Slovenski verniki so upali, da bo po dveh hrvaških kardinalih izbira padla na Slovenca, a niso bili uslišani. Zdi se, da v Rimu hrvaška Cerkev v danih razmerah več pomeni kot slovenska.

Kot je bilo pričakovati, sta postala kardinala tudi primas poljske Cerkev 54-letni nadškof Jozef Glemp in pariški nadškof, po poreklu poljski Jud 56-letni Jean Marie Lustiger. Najmlajši kardinal je postal nadškof v Medellinu (Kolumbija) López Trujillo, ki ima 47 let. Sledita mu z 49 leti nadšk. Meissner iz Vzh. Berlina in nadšk.

Posvečenje novega goriškega nadškofa

Tudi Slovenci zastopani v lepem številu

Lani 17. novembra je bilo uradno javljeno, da je sv. oče imenoval za novega goriškega nadškofa patra Antona Vitala Bommarca, vrhovnega predstojnika minoritov. Kmalu zatem se je zvedelo, da bo novi nadpastir posvečen v škofa 6. januarja, na praznik sv. Treh kraljev v baziliki sv. Petra skupaj z nekaterimi drugimi škofi. Posvečenje da bo opravil sam sv. oče. V naglici je bil izbran v škofiji poseben odbor, ki je za to priložnost organiziral romanje v Rim. Vsega skupaj se je nabralo skoraj 700 romarjev iz vseh delov nadškofije s preko 40 duhovniki.

PRIJETNA VOZNJA V RIM

Slovenskih vernikov se je nabralo za večji avtobus iz slovenske župnije v Gorici in iz Doberdoba, precej pa jih je bilo razdeljenih po drugih avtobusih, še nekateri drugi pa so potovali kar s svojimi avtomobili. V avtobusu št. 6 je bilo skupaj z dušnimi pastirjema 55 potnikov.

V sredo 5. januarja zjutraj ob šestih smo bili že na avtocesti pri Ronkah. Ker je bil avtobus nov in udoben, je bila vož-

Novi goriški nadškof p. Anton Vital Bommarco med mašo, ki jo je opravil v petek 7. januarja v baziliki Svetih apostolov v Rimu za goriške vernike

nja kar prijetna. Zal smo imeli na cesti od Padove do Bologne precej gosto meglo, kar je vožnjo podaljšalo za kake pol ure. Dolgčas nam pa med potjo ni bilo, ker smo se pogovarjali, molili in peli nabožne, zlasti božične pa tudi narodne pesmi. Nekaj po eni uri smo bili v Orvietu za kosilo in ogled prekrasne stolnice.

Ko smo dospeli v Rim, se je že mračilo. Sofer nas je brez težav pripeljal na hrib v bližino bazilike sv. Petra, kjer smo skupaj z romarskimi skupinami iz nekaterih drugih področij nadškofije našli »jepergo« za dva dni v lepem, novem domu »Casa tra noi«, ki jo vodijo redovnice. Zelo ugodno je bilo to za nas, ker je bilo tako blizu Vatikana in ker je bil iz doma prelep razgled na rimsko mesto ter baziliko sv. Petra. Čeprav utrujeni od dolge vožnje smo si hoteli že takoj po večerji ogledati večno mesto v čaru nočne razsvetljave; nekaj peš, nekaj pa s tramvajem in taksijem.

OGLED MESTA

V četrtek dopoldne smo imeli prosto, zato smo se dogovorili z vodstvom, da si ogledamo najvažnejše: štiri bazilike in najodličnejše točke in spomenike. Sofer je bil precej večer Rima, zato smo se najprej popeljali po mestu mimo glavnih trgov in spomenikov.

Obiskali smo baziliko sv. Pavla in križni hodnik v samostanu poleg nje. Nato smo se popeljali skozi EUR mimo modernih palač in trgov ter po širokih drevoredih. Zatem smo si ogledali baziliko sv. Janeza v Lateranu in križni hodnik. Ko smo izstopili iz bazilike Marije Velike, je zavznilo poldan, ker pa je bilo še nekaj časa na razpolago, smo se kratko ustavili na trgu sv. Petra za bežen ogled trga in nekaj obveznih fotografij.

V BAZILIKI SV. PETRA

Kmalu po kosilu je bilo treba spet na avtobus in k Sv. Petru, ker je bilo določeno, naj se zberemo pred baziliko ob 15.30. Ob določenem času, poldrugo uro pred pričetkom slovesnosti, smo začeli počasi vstopati v več vrstah v baziliko. Treba je bilo skozi več vrst stražnikov, ki so po skrbnem pregledu puščali naprej samo tiste, ki so imeli vstopnico. V notranjosti je bilo vsakemu odkazano mesto s stolicjo. Ceremoniarji vršijo še nekateri zadnje priprave in dajejo posameznikom in skupinam navodila, mi pa čakamo, opazujemo in razmišljamo.

Ob petih se prižgo še močni žarometi in burno ploskanje ter bliskanje flešov od glavnih vrat naznanja prihod sv. očeta in spreveda duhovnikov, ki bodo posvečeni v škofo v spremstvu diaconov. Ker smo v časopisih že večkrat videli njegovo sliko, hitro spoznamo med ostalimi kandidati (vseh je 14) našega novega nadškofa.

OBRED POSVEČENJA

Začne se sv. maša, pri kateri pojeta izmenoma zbor in ljudstvo. Božjo besedo

berejo v italijanskem, španskem in latin-skem jeziku. S pesmijo »Pridi, Stvarnik Sveti Duh« se začne obred posvečenja. Kardinal Baggio prosi papeža, naj predstavljene duhovnike posveti v škofo. V nagovoru jih sv. oče spodbuja, naj kot pastirji vodijo zaupane vernike do Betlehema. Na vprašanja sv. očeta vsi izjavljajo, da so pripravljani oznanjati evangelij, bedeti nad vero, vzgajati božje ljudstvo, skrbeti za duhovnike, vztrajati v upanju. Pevci zapoje litanije vseh svetnikov, vsi pokleknejo in odgovarjajo, medtem ko kandidati ležijo pred oltarjem.

Sledi glavni obred: sv. oče položi vsakemu roke na glavo in isto storijo škofa sopsosvečevalca in vsi navzoči kardinali in škofje. Nato vsakemu kandidatu položijo na glavo evangeljsko knjigo. Temu sledi maziljenje s sv. krizmo in izročitev evangeljske knjige, pastirske palice, mitre in prstana. S tem papež predstavi nove nadpastirje ljudstvu. Verniki v baziliki, zbrani z vsega sveta dajo duška veselju z burnim aplavzom. Nato se maša nadaljuje in novoposvečeni škofje somašujejo s papežem.

Na koncu vsa cerkev zapoje Te Deum, novi škofje pa gredo po sredi cerkve in delijo vidno ganjeni svoj prvi nadpastirski blagoslov. Skozi gost špalir se sv. oče vrača v svoje stanovanje. Prijazno pozdravlja in blagosloavlja na vse strani, ljudje mu ploskajo, mahajo z rokami v pozdrav, ga fotografirajo, marsikdo pa z žalostjo pripomni, da je sv. oče vidno utrujen in da se je po prestanem atentatu postaral.

Ura je že osem in pol zvečer, utrujeni a zadovoljni se vračamo v dom v ul. Monte del Gallo in si med potjo v živahnem razgovoru izmenjamo neizbrisne vtise s slovesnosti.

SREČANJE V CERKVI SV. APOSTOLOV

V petek zjutraj je za deveto uro napovedano srečanje z novim nadškofom v cerkvi sv. Apostolov, ki je poleg sedeža vrhovnega predstojnika minoritov. Tu so vsi romarji goriške nadškofije in njih duhovniki, uradna delegacija, ki jo vodi kapitularni vikar msgr. Ristits, predsednik pokrajine Cumpeta z nekaterimi svetovalci, goriški župan Scarano z nekaterimi svetovalci, med njimi je dr. Damjan Paulin, zastopnik skupnosti s Cresca in številni nadškofovi redovni sobratje. Cerkev je polna in v prezbiteriju je 120 duhovnikov, ki somašujejo.

V pozdrav spregovoril msgr. Ristits in za njim vikar vrhovnega predstojnika minoritov, ki bo odslej vodil redovno skupnost do volitev novega generala. Msgr. Močnik prebere drugo berilo v slovenščini.

V lepi pridigi je msgr. Bommarco od srca spregovoril najprej o spremembi, ki jo je na njem izvršilo prejšnji večer škofsko posvečenje, nato pa o treh družinah, ki je nanje navezan in jim želi izraziti svojo vdanost in hvaležnost. Prva je domača družina, sorodniki, domača župnija in ožja domovina na otoku Cresu. Druga redovna, frančiškanska družina, od katere je toliko prejel, odkar je vanjo vstopil pred 48 leti. Tretja družina je goriška nadškofija, ki mu je bila zdaj zaupana in h kateri prihaja zanašajoč se ne na svoje sposobnosti pač pa na božjo pomoč in sodelovanje vseh duhovnikov, redovnikov in vernikov. Globoko so odjeknile med navzočimi tudi besede, s katerimi se je hotel spomniti svojega prednika msgr. Cocolina, saj v prav v teh dneh obhajamo prvo obletnico njegove nenadne in boleče smrti. Nato je spregovoril našim vernikom v slovenščini:

(nadaljevanje na 2. strani)

V NEDELJO
30. JANUARJA
BOMO PRAZNOVALI
NEDELJO
KATOLIŠKEGA TISKA
VELIKODUŠNO PRISPEVAJMO!

Polaganje evangelija med obredom škofovskega posvečenja na glave novih škofov v baziliki sv. Petra na praznik Razglašenja Gospodovega. Prvi od desne, ki kleči, je novi goriški nadškof

Ob smrti Rafkota Premrla

Pok. prof. Rafko Premrl (na desni) na obisku pri starosti beneških Slovencev Ivanu Trinku na njegovem domu v Trčmunu pod Matajurjem

Kolikor se spominjam, sva se s pok. Rafkotom Premrlom prvič osebno srečala v Zabnicah, ko je bil tam za župnika. Skupina tedanjih študentov Malega semenišča v Gorici smo prikolesarili prek Predela v Zabnice in se seveda ustavili pri župniku. Tam smo hoteli pozdraviti g. Premrla, toda rekli so nam, da je v planinah. Kolesa smo pustili v župnišču in se nato peš podali na Sv. Višarje. Ob povratku je bil Rafko Premrl že doma in tedaj sem se prvič osebno pozdravil z njim. Vendar se mi je čudno zdelo, da nas je kot študente sprejel z neko zadržanostjo. Rekel bi, da je bil »duhovni aristokrat«. Veliko je znal, veliko bral. Njegova knjižnica v Štmavru je bila prepolna knjig, zlasti nemških. Kajti nemščino je obvladal perfektno. Njegova ljubezen je bila filozofija, a je kot navadno vsi filozofi živel bolj odmaknjen od vsakdanje družbe; le v ožjem krogu prijateljev se je razživel in znal biti duhovit.

MLADA LETA

Pokojni Rafko Premrl je izhajal iz znane Premrlrove družine v Vipavi in je bil v sorodstvu s skladateljem Stankom Premrlom. Družina je bila premožna in so vsi njeni otroci bolj ali manj študirali. Poleg Rafkota je postal duhovnik tudi njegov brat Stanko. Srednje šole je dovršil v škofskih zavodih v Sentvidu nad Ljubljano. Imel je torej solidno srednješolsko izobrazbo. Po maturi je najprej šel na Dunaj na univerzo. Toda že naslednje leto se je premislil in se priključil v goriško bogoslovje. To je dokončal leta 1930 in bil posvečen v mašnika.

Prvo službo je dobil v Cerknem kot kaplan. Od tu ga je po dveh letih nadškof Sedej poslal v Zabnice, ki so takrat bile še pod upravo goriškega nadškofa. Ta župnija se je namreč izpraznila potem, ko je Viktor Kos odšel za dekana v Komen. V Zabnicah je bilo njegovo največje delo, da je nadaljeval z obnovo Marijinega svetišča na Sv. Višarjah. Če je danes to svetišče takšno kot je, se moramo zahvaliti tudi Rafkotu Premrlu. Med drugim je poklical Toneta Kralja, da je cerkev poslikal.

V DACHAU

Toda Zabnice so bile in so še vedno dušnopastirsko težka vas zaradi premnoških svetnih interesov, ki se tam okrog križajo. Pred zadnjo vojno je postalo posebno težko ob dogovoru med Mussolinijem in Hitlerjem, naj se prebivalstvo Kanalske doline izreče za Nemce ali za Italijane. Kdor se je izrekel za Nemca, se je moral izseliti v Avstrijo ali Nemčijo, kdor se je izrekel za Italijana, je moral ostati ali postati Italijan. Zabniški župnik je skupaj s pok. Dolharjem nagovarjal ljudi, naj ostanejo doma in ne silijo v Tretji Rajh. To so mu nacisti zamerili.

Da bi se rešil pred aretacijo, je zapustil Zabnice in se zatekel v reško škofijo, kjer so mu odkazali odročno župnijo Poljane nad Reko. Bilo je to leta 1940. Upal je, da bo tam v miru preživel vojno vihar. Toda po septembru 1943 je bila velika nemška ofenziva proti partizanom, ofenziva, ki se je razbesnela s posebno krutostjo prav v Istri. Pa se je zgodilo, da so župnika Rafkota Premrla obdolžili sodelovanja s partizani, ga decembra 1943 aretirali in zaprli v tržaški Coroneo; od tu je v maju 1944 bil poslan v Dachau, kjer je trpel z drugimi zaporniki do osvoboditve konec aprila 1945. Iz tega časa je rad pripovedoval, kako sta stradala s poznejšim nadškofom in kardinalom v Pragi Beranom. (O tem kardinalu vemo, da mu pozneje komunistične oblasti niso štele v dobro njegovega trpljenja v Dachau in so ga še same za daljši čas zaprle.)

PROFESOR

Po srečni rešitvi iz nacističnega taborišča se je Rafko vrnil v svojo rodno ško-

fijo v Gorico. Toda tu zanj takrat niso dobili primerne duhovniške službe, zato je povečini bival pri bratu Stankotu in se posvetil poučevanju. Postal je profesor in sprva učil na slovenskih šolah v Gorici in v Trstu.

Med tem časom je študiral in dosegel doktorat iz političnih ved na univerzi v Trstu. To mu je odprlo vrata na italijanske višje šole. Učil je v Gorici na zavodu Fermi, potem v Vidmu na zavodu Malignani. Toda naveličal se je vozarjenja v Videm in zaprosil za mesto profesorja filozofije in zgodovine na slovenskem liceju v Gorici, kjer je ostal do upokojitve.

V DUŠNEM PASTIRSTVU

Od leta 1947 je bival kot gost pri bratu Stankotu v Štmavru. Ko je Stanko odšel za župnika v Pevmo, je Rafko postal redni župnik v tej prijazni vasi pod Sabotinom. Vodil jo je 12 let, vse do svoje smrti. Tudi v Štmavru se je lotil obnavljanja cerkve in župnišča. Tu je živel kot naš goriški Gospod Mirodolski: gojil čebele, skrbel za vinograd, bral, študiral.

Zadnja bolezen se je pojavila nenadoma sredi lanskega novembra. Zdravniki so ugotovili, da gre za hudo in neozdravljivo obliko diabetisa. Zaradi te bolezni je po hudem trpljenju našel svoj mir v Gospodu v petek 7. januarja.

POGREB

Pogreb je bil v ponedeljek 10. januarja popoldne v Štmavru. Domača cerkev se je kmalu napolnila z duhovniki in verniki: zelo številni so morali ostati zunaj. Somaševanje je vodil župnik Marjan Komjanc ob prisotnosti kapitulnega vikarja msgr. Ristića. Med mašo in po maši so se ga spomnili gg. Komjanc in Peter Sorli ter msgr. Ristić. Peter Sorli se je poslovil od pokojnega v imenu nekdanjih internirancev v Dachau. Dejal je: »Ko sem 18. novembra 1944 stopil kot internirane v taborišče Dachau, me je ob vrodu pozdravil pok. dr. Rafko Premrl, ki je bil ondi že od 14. maja istega leta. Danes pa mu bom jaz spregovoril nekaj besed v slovo na njegovi zadnji poti... V Dachau je bilo približno 2.800 duhovnikov raznih narodnosti, med njimi 30 slovenskih. Približno polovica duhovnikov je v Dachau umrla... Res je smrt naša skupna usoda. Za kristjana in za duhovnika pa je smrt ločitev od tega sveta, toda bolj kot ločitev je smrt vernemu človeku veselo upanje, prijazna luč, ki mu posveti v večnost...«

Po maši so se od pokojnega Rafkota poslovili še Danijel Pintar v imenu vaščanov, dr. Drago Stoka in pa dr. Rafko Dolhar, njegov prijatelj iz časov, ko je bival v Kanalski dolini. Domači zbor je odlično prepeval med mašo in je svojemu župniku zapel tudi izven cerkve v zadnje slovo. Prelepo večerno sonce je zahajalo za briškimi griči, ko smo se pogrebcu razhajali z žalostjo v srcu tudi zaradi tega, ker je odšel še en slovenski duhovnik, mladih duhovnikov pa ni.

K. H.

V Pragi se je zaključilo dvodnevno zasedanje politično-posvetovalnega odbora Varšavskega pakta, ki so se ga udeležili najvišji partijski in državni voditelji sedmih držav članic. Med drugim je bil sprejet predlog, ki vabi članice NATO pakta k podpisu sporazuma o »odpovedi uporabe vojaške sile in ohranitvi miroljubnih medsebojnih odnosov«. To je že tretja ponudba sporazuma o nenapadanju. Prvič se je to zgodilo leta 1958, drugič pa leta 1963. NATO je oba predloga gladko zavrnila in vse kaže, da to pot ne bo drugače, kajti nadaljevanje sovjetske prisotnosti v Afganistanu in nasilno uveljavljanje proletarskega internacionalizma s strani Moskve ne dajeja državam Atlantskega pakta dosti vere v sovjetske mirovne pobude.

Haydnov koncert v Ljubljani

Podelitev Gallusove plakete dr. Mirku Cudermanu

Ves glasbeni svet je v letu 1982 praznoval 250-letnico rojstva velikega skladatelja, dunajskega klasika Josepha Haydna, ki se je rodil 1. marca 1732 v Rohrauu na Gradiščanskem v Avstriji.

O Haydnu pogosto govorijo kot o »očetu instrumentalne glasbe« in to oznako si tudi zasluži. Učvrstil je sonatno obliko in ji vdihnil toliko življenja, da je postala ena najbolj gibkih oblik glasbenega izraza. Dokončno je utrdil obliko simfonije in bil je oče godalnega kvarteta. Obogatil je harmonično govorico svojega časa, našel nove možnosti v orkestraciji in poglobil moč glasbenega izraza. Haydn je bil tudi globoko veren in zato ima tudi velike zasluge na področju cerkvene skladbe.

Haydnova glasba je kot njegov značaj: jasna, odkrita, sveža in mikavna, brez najmanjšega sledu izumetničnosti ali mračnosti. Čvrsta zasnova, tekoča instrumentalna govorica, lepota melodije, otroška vedrina — to je nekaj značilnosti, ki so lastne slogu največjega med vsemi skladatelji.

Ker je bil Haydn tesneje povezan tudi z Ljubljano (bil je častni član ljubljanske filharmonične družbe), so se ga spomnili tudi člani pevskega društva Consortium musicum s koncertom, ki je bil 19. decembra v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani.

Program je obsegal Simfonijo št. 61 v D-duru, Te Deum za zbor in orkester ter mašo — Missa in tempore belli — (maša iz vojnih časov) za soliste, zbor in orkester. Slednja je gotovo ena najlepših, kar jih je Haydn napisal, in ravno to mašo je skladatelj posvetil ljubljanski filharmonični družbi, ko ga je ta imenovala za častnega člana.

Izredna in učinkovita izvedba celotnega programa, pri katerem zasluži posebno pohvalo pevski zbor, nosilec zelo naporene

naloge, je navdušila poslušalce, ki so tudi tokrat napolnili dvorano Slovenske filharmonije.

Slovesen pečat pa je zadobil večer ob podelitvi Gallusove plakete dirigentu zboru dr. Mirku Cudermanu. Predstavniki ZKOS je prebral dolgo obrazložitev, ki med drugim pravi:

Dr. Mirko Cuderman je ena najbolj samoniklih in izvernih osebnosti na področju slovenskega zborovskega petja. Bil je pobudnik in soustanovitelj glasbenega društva Consortium musicum, s katerim dosega zavidljivo kakovostno raven. O tem pričajo številne kritike v javnih občilih, ki ne ugotavljajo le profesionalne ravni izvedbe, ampak tudi strokovno in premišljeno izbiro programa, na katerem so pogosto prve in prazne posameznih skladb.

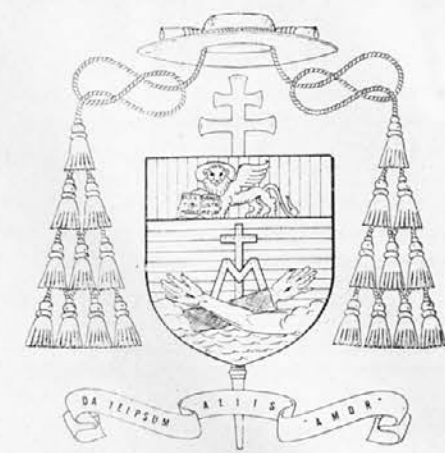
Dr. Mirko Cuderman zavzema v ljubiteljski poudarjalnosti širšega slovenskega in jugoslovanskega prostora posebno mesto: načrtno in sistematično se je namreč lotil poudarjanja vokalno-instrumentalnih del domače in svetovne glasbene zakladnice.

Cudermanova napredna programska politika, ki se prizadeva za nenehno kakovostno rast, je pomembno poživila tudi delo komisije za odrasle zборе, ki jo sedaj vodi. Rast oziroma napredek slovenskega zborovskega petja, ki ga lahko opazujemo v zadnjem času, je tako — vsaj posredno — tudi rezultat Cudermanovih prizadevanj.

Gallusova plaketa je nato nagrajencu izročil predsednik komisije za Gallusova odličja Marko Munih.

Uspeh koncerta in navdušenje prisotnih ob podelitvi nagrade zaslužnemu dirigentu je ustvarilo posebno praznično razpoloženje; bilo je radosten uvod v božične praznike.

F. Ž.

Grb novega goriškega nadškofa

(nadaljevanje s 1. strani)

Dragi bratje in sestre! Vesel sem, da lahko danes pozdravim v vašem materinskem jeziku tudi predstavnike slovenske skupnosti, ki so prišli v Rim na moje škofovsko posvečenje. Dejstvo, imeti v škofiji en jezik več, še eno kulturo, smatram kot neizmerno bogastvo, če le to pripelje k večjemu ravnovesju in čim popolnejšemu skupnemu življenju ter medsebojnemu sodelovanju. Prosimo torej danes, naj nam sveti zavetniki in mučenci naše goriške nadškofije, hčerke oglejske Cerkve, ki je bila skrbna mati vere in civilizacije naših dveh narodov, podare milost, da si bomo vedno prizadevali za rast naših občestev in medsebojno delovanje.

Nato je še prosil, naj molimo zanj, da bi mogel v celoti uresničiti v svojem življenju kot nadpastir v Gorici geslo, ki si ga je osvojil od sv. Maksimilijana Kolbeja in ga postavil v svoj škofovski grb: »Dajaj samega sebe drugim, to je prava ljubezen«.

Mirko je prebral prošnjo v slovensčini. Pri obhajilu smo zapeli »Glej zvezdice božje«.

Po maši sta stopila v prezbiterij predsednik pokrajine Cumpeta in goriški župan Scavano, ki sta občuteno izrazila pozdrave, čestitke in dobre želje v imenu goriške pokrajine in mesta.

Po končani slovesnosti je šel spredov po cerkvi v zakristijo, ljudje pa so od obeh strani nadškofa pozdravljali in mu poskljali. Ko je nadškof iz prezbiterija stopil v cerkveno ladjo, je kot prvo pozdravil našo najmlajšo romarico še ne štiriletno Natašo Ferletič iz Doberdoba in jo poljubil. Medtem so gostitelji na križnem hodniku svojega samostana pripravili zakusko za vse udeležence. Med ljudi je prišel tudi g. nadškof in se ustavil z njimi.

POVRATEK

Zdaj smo imeli še kakšno urico za ogled mesta in njegovih zanimivosti ter za nakup spominkov. Kljub velikemu prometu in težavam, ki so pri tako velikem številu potnikov neizogibne, nam je uspelo, da smo se še enkrat zapeljali na trg sv. Petra. Tam so se nekateri povzpeli na kupolo, drugi so šli v kripto, kjer so grobovi papežev Janeza XXIII., Pavla VI. in Janeza Pavla I.

Vsega, kar bi bili radi, seveda ni bilo mogoče videti zaradi prekratko odmerjenega časa, pa saj to tudi ni bil glavni namen našega romanja v Rim, marveč da bomo pri posvečenju našega novega nadškofa in da se z njim srečamo. Kljub temu pa smo bili le zadovoljni, da smo si tudi marsikaj ogledali, zlasti še ker je bilo vreme tako, da si boljše v tem času nismo mogli želeli.

Po kosilu se je začela pot proti domu. Nazaj grede smo imeli več sreče, ker v Padski nižini ni bilo običajne megle. Našli smo jo pa pred Gorico in Doberdoba, tako da je šofer moral zmanjšati hitrost. Okrog polnoči smo bili že vsi doma, sicer precej utrujeni, a veseli in zadovoljni po vsem tem, kar smo v teh dneh v večnem mestu ob srečanju s sv. očetom in našim novim nadškofom doživeli.

Te dni se mudi na Falklandskem otočju (Argentinci ga imenujejo Malvine) britanska ministrska predsednica Thatcherjeva, njen mož in poveljnik britanskih pomorskih sil admiral Fieldhouse. Njen obisk so oblasti držale v molku, dokler ni pristala na otočju. Thatcherjeva je hotela s tem obiskom manifestirati pripadnost otočja Vel. Britaniji, obenem pa z otočani praznovati 150-letnico angleške osvojitve otočja, ki je od leta 1810 pripadalo Argentini. Seveda nastop Thatcherjeve ni bil všeč argentinski vladi. Njen zunanji minister Aguirre Lanari je dejal, da se more Vel. Britanija pri posesti Malvinov sklicevati le na silo; svoj komentar je pridala tudi sovjetska tiskovna agencija Tass, ki je obisk Thatcherjeve označila za »razkazovalen«, obisk, ki bo še bolj otežkočil rešitev tega problema.

Božični koncert Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu

Svoj tradicionalni božični koncert je ZCPZ priredila letos v nedeljo 9. januarja v tržaški stolnici. Letošnja prireditev je imela v izvajanju revialni značaj, torej drugače kot druga leta, ko so nastopali združeni zbori ali, točneje, je nastopil zbor, sestavljen s pevci različnih zborov, ki delujejo v okviru Zveze.

Prireditev je sicer izgubila mogočnost, ki jo ustvarja množičen zbor, a je ovrjednili posamezne zборе in odprla pogled na to, kar zbori delajo, katere skladbe preučujejo, ali so se spoprijeli s kakim novim interpretacijskim načinom, ali študirajo tudi pevsko tehniko, ki je potrebna za lepo petje in za kake nove skladbe. Bilo je namreč nekajkrat povedano in napisano, da Zveza teži tudi za tem, da bi spodbudila nastanek novih skladb v njihovi glasbeni in besedni sestavi, ki bi odražale sedanji čas, sedanja človeka in tudi prostor, kjer Zveza deluje.

Menimo, da mora vsakoletni božični koncert prinesiti nekaj novega. Nima smisla prirejati božičnih koncertov, navadno s precejšnjimi organizacijskimi naporji, če na njih ne nastopijo tudi novi elementi, ki bodo ostali dokument naših teženj in želja. Torej novosti pa tudi brskanje po preteklosti, da otmemo morda dokončnemu pozabljenju pesmi, ki so bile premoale izvedene ali sploh ne.

Seveda morajo biti uvrščene v koncertne programe tudi znane stare in starejše božične pesmi, da se v njih prepoznajo starejši poslušalci. Božič je namreč praznik domačnosti, topline, otroštva in zato tudi dragih spominov na mlada leta. Torej novo, ki proži roko bodočnosti, in povezanost s tem, kar je bilo pred nami.

Na nedeljskem koncertu ZCPZ je bilo eno in drugo. Slišali smo božične pesmi Franca Gačnika, ki je uvedel v slovensko cerkveno glasbo pesmi, ritmično razgibane, melodično vsečne, preproste po harmoniji a ljudsko občutene. Značilne Gačnikove pesmi je ob spremljavi ansambla župnijske glasbene šole izvajal mačkolijski zbor pod vodstvom mlade dirigente Marije Zadnik.

Nove skladbe sta prikazala združena dekliška zbor Devina in Slovenski šopek, ki sta predvajala dve Harejevi, eno Gačnikovo in priredbi pesmi E. Adamiča in L. Hafnerja. Tudi Ciganovi skladbi, ki ju je izvajal dekliški zbor iz Sv. Križa pod vodstvom s. Celine Kontelj sta novejši in našemu ambientu neznan.

Poleg omenjenih so nastopili še cerkveni zbori iz Rojana pod vodstvom Humber-

ta Mamola, z Opčin, ki ga vodi Franc Pohajač in iz Sv. Križa pod vodstvom Albina Verginelle, ki so v glavnem izvajali znane, v tradiciji utrjene božične skladbe. Letošnji božični koncert je sklenil močan zbor Fantov izpod Grmade in Dekliškega zbora Devina s šestglasno zborovsko skladbo Slava Bogu na višavah.

Med zamenjavami zborov je recitiral božične pesmi A. Gradnika, V. Voduška, J. Pucelja, L. Sorli, M. Breclja, m. Elizabete in S. Sardenka Livij Valenčič, ki je tudi predstavil nastopajoče zборе in njihove programe. Priložnostno misel je res številnemu občinstvu, ki se je zbralo v tržaški stolnici, da poslušala koncert, podala članica odbora Zveze Ljuba Smotlak.

S tem dejanjem je Zveza cerkvenih pevskih zborov sklenila zunanjo, bolj manifestativno dejavnost za leto 1982, v katero so bili uvrščeni še revija otroških in mladinskih zborov Pesem mladih v marcu, koncert Marijinih pesmi v maju in revija odraslih zborov s svetnim programom preteklega 28. novembra.

Francoska vlada je uradno razpustila Nacionalno osvobodilno fronto Korzike in imenovala posebnega komisarja, ki bo poveljeval policiji in orožnikom. Omenjena separatistična organizacija je nastala leta 1976. Za cilj svojega delovanja si je zastavila neodvisno Korziko. Ta program skuša uresničiti z atentati in terorjem, obenem pa terja »revolucionarni davek« od Francozov, ki so se nastanili na otoku. Prebivalstvo sicer na splošno ne odobrava teh nasilnih metod, ogreva pa se za najširšo avtonomijo in nasprotuje pariški samovolji do Korzike.

Nenavaden spor je zaradi ribolova izbruhnil med Dansko in Vel. Britanijo. Danska, ki je kot Vel. Britanija članica Evropske gospodarske skupnosti ni namreč podpisala novih pravil EGS, ki od 1. januarja prepovedujejo ribolov 12 morskih milj od obale drugih držav. Danski poslancev evropskega parlamenta Kent Kirk je zaradi tega sklenil povzročiti diplomatski spor na ta način, da je z ribiško ladjo, na katero je vzel 12 časnika, zaplul v britanske prelovedane vode. Britanske oblasti so nemudoma reagirale in ladjo odvedle v svoje pristanišče Northshields. Tam ga je sodišče obsodilo na 70 milijonov globe, kar si je poslanec Kirk ravno želel. Sedaj bo sprožil pravni spor. Najprej se bo pritožil na britansko prizivno sodišče in če mu to ne bo dalo prav še na evropsko sodišče v Luksemburgu.

Pred deželnim kongresom Slovenske skupnosti

Slovenska samostojna politična stranka Slovenska skupnost je danes prav gotovo politično dejstvo, mimo katerega nihče ne more. Uveljavila se je tako navznoter kot tudi navzven. V prvem primeru gre za ugotovitev slovenske stranke med našim ljudstvom, saj prav in morda edino v njej vidi pristnega glasnika svojih teženj in zahtev; navzven, pred večinsko italijansko javnostjo po se je stranka prav tako že dostojno predstavila in s svojim delom in svojim sodelovanjem v odborih in na drugih mestih kaže podobo odgovorne in resne politične sile.

Pred kratkim je Slovenska skupnost pregledala svoje dosedanje delovanje na dveh pokrajinskih kongresih, tako na Goriškem kot na Tržaškem. Sedaj je pa pred stranko samo novo in še važnejše politično preverjanje: deželni kongres. Na tem forumu mora SSK ne samo pregledati svoje do sedaj opravljeno delo, ampak tudi začrtati nove smernice za dobo dveh let in pravzaprav nakazati pot samostojni slovenski politiki v Italiji.

NOVE RAZEŽNOSTI SLOVENSKE SKUPNOSTI

Ce hočemo tu samo nekoliko pretresti sedanjí položaj slovenske stranke in njeno mesto v političnem življenju dežele, moramo ugotoviti predvsem eno dejstvo. Gre namreč za to, da je danes Slovenska skupnost kot stranka v sami deželni večini in gre torej na kongres kot večinska stranka. To z vsemi pozitivnimi in negativnimi platmi.

Prvič se namreč dogaja, da gre stranka na svoj deželni kongres kot direktno soudeležan partner z drugimi demokratičnimi silami dežele pri skupni vladi. In to tudi ob dejstvu, da gre sicer kot član večine, ne pa član deželnega odbora. Vsi vemo, da je bilo veliko debate o tem problemu že ob samih pogajanjih za vstop. Mnenja niso bila vsa enotna. Zeleni bi si direktnega sodelovanja v odboru in s tem priznanja SSK, da je enakopraven del pri tem.

Slovenska skupnost je sicer to načelo vedno postavljala na pogajanjih kot zahtevo, vendar ni vztrajala v prazno. Odločila se je zato v vsej odgovornosti za sicer posredno sodelovanje v večini, ki pa ima v bistvu enako politično težo. Stranka je namreč vedno soudeležena pri vseh zlasti pomembnejših sklepih večine in enako z drugimi o tem soodloča. Dobila je tudi svoje priznanje s tem, da ima predsedstvo sedme svetovalske komisije (prevozi, turizem) in tako tehnično kot politično deluje na tem važnem področju v prvi osebi.

Sodelovanje s strankami DC, PSDI, PSI, PRI in PLI ima tudi svoj politični pomen. Gotovo more s tem SSK tudi bolj široko delovati in prek svojih partnerjev v deželni večini pritiskati na njih vsedrjavne dejavnike pri pospešitvi poti za doseg naših glavnih narodnostnih zahtev. To ni vedno lahko, je pa to gotovo dobra pot in ustrezen potni list za doseg ciljev.

Prav na ta način si je Slovenska skupnost odprla vrata tudi v širši politični

svet. Samostojno in v povezavi z drugimi političnimi silami slovenske manjšine (čeprav v vsedrjavnih strankah) išče novih poti za udeležanje teh smotrov. Poleg tega pa si slovenska stranka še vedno išče zaveznikov in sogovornikov v drugih manjšinah in avtonomističnih političnih predstavništvih. Prav primer povezave s PPT in njenim senatorjem, ki je nosilec zakonskega osnutka SSK, je tu najboljši zgled.

SSK z zanimanjem in konstruktivnim sodelovanjem gleda na razvoj v matični domovini, s katero ima korektno politične odnose. Ti morajo odražati voljo po iskranju politične podpore manjšini brez ozira na njene ideološke izbire in nazorske poglede. V tem oziru je Slovenska skupnost do sedaj delovala in bo morala po tej poti tudi naprej.

POT DO ZAKONSKE ZAŠČITE

Pred nami je sedaj morda še glavno vprašanje, s katerim se celotna naša narodna skupnost v zamejstvu ubada že vrsto let: dosega zakonske zaščite slovenske manjšine v Italiji. In prav pri tem naša stranka ni zadnja kot protagonist delovanja v tem smislu. Ima svoj zakonski osnutek, ki enakopravno z drugimi leži v parlamentu, predstavljen po sen. Fontanariju. S tem hoče bistveno prispevati k odločilni poti za končno izglasovanje tega za nas nadvse važnega zakona.

Sam globalni zaščitni zakon (za katerega še ne moremo predvideti ne vsebine ne dokončnega roka izglasovanja) pa tudi ne bo rešil vse problematike slovenske manjšine v Italiji. Seveda bo to za nas nekaka »Magna charta«, nekaka ustavna listina, ki pa bo stalno potrebovala našega aktivnega sodelovanja. Če sama slovenska narodna skupnost ne bo življenjsko iniciativna, aktivna, tudi vsi zakoni ne bodo nič pomagali.

S tem seveda nočemo biti pesimisti. Zelimole realistično stvarnosti pogledati v oči in se zamisliti ob vsem tem. Kaj npr. pomaga koroškimi Slovincem čl. 7 Državne pogodbe s preciznimi določili za Slovence in Hrvate ali okrnjena manjšinska zakonodaja, ko pa ni nikake politične volje s strani Avstrije za resnično zaščito?

Naš boj z demokratičnimi in zakonitimi sredstvi za doseg cilja je na vsak način potreben in zahteva celovit odgovor slovenske manjšine v naši deželi. Poslanstvo in naloga Slovenske skupnosti kot edine slovenske politične stranke v Italiji pa je, da ta boj in ta prizadevanja vztrajno vodi in usmerja. Zato je prav gotovo tudi bližnji deželni kongres SSK najbolj posrečen kraj za izbiro nadaljnjih akcij v tem smislu.

Naj bi slovenska stranka še nadalje vodila svojo politično akcijo za obrano in izbojevanje slovenskih pravic v Italiji v duhu demokratičnega sodelovanja in dialoga z drugimi, ob spoštovanju svojih programskih točk in pluralistične podobe političnega življenja — to naj bodo naše želje ob četrtem deželnem kongresu Slovenske skupnosti!

Spectator

cev, pa sem se javil, da jih nadomeščam.

»Lepo od vas,« je preprosto rekla Jelka, pa čeravno bi tako rada še kaj dodala. S podzemsko železnico so se lep kos poti peljali skupaj. Prvi je izstopil doktor Valara. Voščil jima je srečen božič in se naglo pognal po stopnicah na prosto. Jelko je objel tesnoben občutek. Tine je sedel poleg nje in jo prijel za roko. Zatrepetala je v njegovi. Praznina, ki je nastala po zdravnikovem odhodu jo je zabolala v dušo. Tako ji je bilo, kakor da dela Tineta krivico. Stisnila je njegovo roko in se mu ljubeče nasmehnila.

»Ali ni sijajen ta zdravnik? Samozavesten, dober, da še drugim vzbuja zaupanje.«

»Jelki, naprimer, ali ne?« ji je dobrohotno vrnil nasmeh.

»Potrebovala ga bom. Veliko strahu mi je odvzel. Ali me razumeš?«

»O, pa še kako! Pošten človek je.«

V cerkvi vs. Vida se je skušala zbrati, prislutniti božji besedi, božičnim pesmim. Pa se je nenadoma zazrl vanjo dobri pogled zdravnika Valara in njegove besede so zasvetile v dušo kot svetle zvezdice v božični noči... Vsa otrok na svet nasmeja Boga.

V molitev za svojo in Tinetovo mamo, za najmlajšega pod srcem je vpletla tudi molitev zanj. To jo je pomirilo in začutila je, da je tudi Bog z njo zadovoljen. Pomislila je na Jožeta, dragega brata, in na njegovo polnočno v mali cerkvi nad Sočo.

Vse je blizu po srcu, a vse tudi tako neskončno daleč. Ta svet ne bo nikoli postal njena domovina.

KONEC

Božične slikarske mojstrovine

III.

O Jezusovem božičnem rojstvu priča na tisoče umetnin. V Italiji so fra Angelico, Sandro Botticelli, Piero della Francesca, Correggio, Tizian poleg številnih drugih neponovljivi mojstri poetičnega čara božičnih skrivnosti. El Greco, Diego Velazquez, Nicolas Poussin in Rembrandt van Rijn so druga velika imena, ki so znala na izviren način upodobiti veselo sporočilo o božičnem rojstvu božjega otroka. Medtem ko je na nekaterih najstarejših podobah o Jezusovem božičnem rojstvu božji otrok upodobljen kot v jaslicah ležeč odrasli človek, ki z odločno potezo blagoslavlja svet, gredo moderni slikarji popolnoma samostojna in samosvoja pota. Samo še za zelo redke je upodabljanje božičnih motivov kot globinska molitev v slavo Boga. V posvetni sedanjosti doživlja večina slikarjev božič zgoj kot umetniško nalogo, ki jo s sodobnimi izraznimi sredstvi zdaj bolj zdaj manj uspešno izpelje.

Francoski ekspresionist Georges Rouault je ena velikih izjem. Ta slikar je sredi novejšega industrijskega časa božično skrivnost globoko religiozno doživel. Vendar ni mogel slediti kot slikarji starih časov z naivnim zaupanjem in krepostjo sporočilu štirih evangelistov o Jezusovem rojstvu oziroma delovanju. Pri tem slikarju se religiozno božično sporočilo zgosti v simbolično umetniško pričevanje o človeškem trpljenju in človeški sreči.

Božični skrivnosti, predstavljeni v lepi umetniški podobi, lahko velikokrat pri-

sluhemo tudi v majhnih in gospodarsko skromnih krajih širom po Evropi. Tudi v času najhujših stisk so verniki z veseljem zidali cerkve in jih krasili z lepimi podobami, kot oznanjevalkami srečnega življenja v luči krščanske duhovnosti. Zato si najhujših božičnih podob ni treba vedno iskati v bogatih katedralah in razkošnih palačah in muzejih. V Sloveniji se sicer naivnimi, a zato tem bolj duhovno podživeti umetninami o Jezusovem rojstvu moremo srečati v Velesovem, v Ljubljani, na Ptujski gori in pri mnogih baročno zlatih oltarjih v Sv. Barbari pri Konjicah, v Suhli pri Kranju in drugod. Posebno lepe božične podobe se nahajajo v nekaterih slovaških vaseh, v Lupci, v Zlatih Moravčah in v Višjem Brodu na Češkem. Božične podobe so umetniki velikokrat na presenetljiv način vtkali v celotno arhitekturo cerkve. Soočili so jih z rezbarijami in cerkvenimi kipi in včasih tudi z umetniško izdelanimi jaslicami. Tako je velikokrat nastalo pravo božično gledališče slik in figur, svetlobe, oblike in barve. V Italiji so v času baroka ustvarili celo tako imenovane »svete stroje«. To so bili posebni mehanizmi, ki so pregibali figure ob jaslicah, tako da jih je bilo veselje pogledati. Vendar vse te otročarije niso mogle izpodriniti duhovne moči resničnih religiozних umetnin. Te kljubujejo stoletjem in tisočletjem in še vedno pričajo o skrivnostnem božičnem dogodku v »Slavo Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji.«

Lev Detela

tržaške novice

Izvestje srednjih šol

Te dni je v založbi ravnateljstva slovenskih srednjih šol na Tržaškem izšlo z letnico 1982 »Izvestje« za šolsko leto 1980-81. Uredil ga je prof. Robert Petaros. Lična brošura večjega formata obsega 88 strani in jo krasí sedem slik. Tisk »Izvestja« so ponovno podprli slovenski delarni zavodi na Tržaškem in sicer: Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini, Hranilnica in posojilnica na Opčinah, Tržaška kreditna banka ter tiskarna Graphart v Trstu.

Takoj na začetku najdemo besede pisatelja Ivana Preglja o materini besedi: »O kolika blagodat človeku od Bogal Slika lica materinega, glej, kadar je v grobu, ugasnila ti je. Toplota, lepota in dobrota materine besede šumi do groba v ušesu in se ne razgubi.«

Prof. Martin Jevnikar nato v zanimivi študiji predstavi tržaškega pisatelja in kulturnega delavca Ferda pl. Kleinmayra (1881-1944). Pisal je črtice, humoreske, satire, pesmi, anekdote in dovipe, izdal je poljudne strokovne, zemljepisne, potopisne, zgodovinske in leposlovne knjige, med njimi dve zgodovinski povesti »Zadnji lutrovi na Vipavskem« in »Po krono, dekle in vino«. Kot učitelj se je posvetil raziskovanju zgodovine slovenskega šolstva. Do sedaj Kleinmayrovo delo še ni bilo ocenjeno po zasluženju.

Sledijo poročila o višjih in nižjih srednjih šolah. Najprej je vedno naštet profsorski zbor, nato pride na vrsto seznam učencev z njihovimi učnimi uspehi, naslovi slovenskih nalog pri zrelostnem izpitu in šolska kronika. Prvi je znanstveni licej »F. Prešeren« z oddelkom višje gimnazije-klaškičnega liceja pri Sv. Ivanu. Za njim so objavljeni podatki o učiteljskiču »A.M. Slomšek«. Sledi Trgovski tehnični zavod »Ziga Zois« z oddelkom za geometre - Trst in z oddelkom za zunanjo trgovino - Gorica. Nato je govora o poklicnem zavodu za industrijo in obrt pri Sv. Ivanu. Po višjih srednjih šolah se razvrstijo nižje: »I. Cankar« pri Sv. Jakobu, »Sv. Ciril in Metod« pri Sv. Ivanu z oddeljenimi razredi na Katinari, »F. Erjavec« v Rojanu, »S. Gregorčič« v Dolini, »Igo Gruden« v Nabrežini, »S. Kosovel« na Opčinah, »F. Levstik« na Proseku z oddeljenimi razredi v Sv. Križu.

Brošuro zaključí ugotovitev, da manjka osrednje dijaško glasilo, ki bi ga dijaki urejali po svojih željah in potrebah. O tem piše prof. Robert Petaros pod naslovom »Doklej še?«. Naštete so publikacije profesorjev, prevodi slovenskih leposlovnih del v italijansko in kratke novice iz življenja in dela naših šol. - ak

Slovenski umetniki razstavljajo

V galeriji Cartesius v Trstu je v soboto 8. januarja odprl svojo razstavo Edi Zerjal, ki razstavlja 25 grafik. Razstava bo

odprta do 20. t.m. Ob tej priložnosti je Edi Zerjal izdal poseben katalog, iz katerega je razvidno, da je učenec prof. Cernigoja. Nadalje zveemo, da je figuro izpopolnjeval pri prof. Perizziju, grafiko pa v Urbinu.

V občinski galeriji v Trstu pa razstavlja od 10. do 17. januarja Silvij Pečarič in Atilij Kralj. Prvi razstavlja 14 platen v akrilni tehniki, drugi pa vrsto akvarelov. To je prva skupna razstava dveh slovenskih slikarjev v tej umetnostni galeriji. Oba sta tudi izdala dvojezični katalog.

Boršt

V ponedeljek 17. januarja bomo v naši farni družini obhajali praznik župnijskega zavetnika sv. Antona Puščavnika. Ob 10.30 bo peta koncelebrirana maša. Pri ofru bomo dali svoj dar v priznanje župnijskemu cerkvenemu zboru. Popoldne ob 15.30 bo slovesni blagoslov s petimi litanijami in nagovorom, združen z ofrom za pevce.

Ce bo vreme v tem tednu ugodno, bo prenova zunanosti naše župnijske cerkve, ki poteka od 28. oktobra lani, že precej končana (tj. glavno pročelje in severna stran z zvonikom), kar je zdaj v teku. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da župljani za ta nemajhna dela velikodušno prispevajo tudi z visokimi prispevki. To nam daje pogum, da bomo še južni del cerkve mogli prikazati s prikupnim obrazom božje hiše.

Iz Beneške Slovenije

XII. Dan emigranta

Tudi letos so kulturna društva in organizacije beneških Slovencev priredili svoj že tradicionalni Dan emigranta. Prireditev je bila v nedeljo 9. januarja in je potekala kot prejšnja leta v čedajskem gledališču Ristori. Prireditelji so se odpovedali dolgem govorom, ki so bili v preteklosti značilni za to srečanje, češ da je bilo besed že dovolj izrečenih, manjkalo pa je odgovarjajočih dejanj v prid Slovenske Benečije.

Prireditev je imela dva dela. Prvi je nosil naslov »Prikazi slovenske kulture od Nadiških dolin do Kanalske doline«. Nastopile so številne skupine in posamezniki od najmlajših do starejših. Kot zadnji je v prvem delu razvedril občinstvo ansambel »Kruh, polenta in bakala«.

Po kratkem govoru Alda Clodiga je nastopilo Beneško gledališče. V režiji Adriana Rustja so igralci uprizorili Cankarjevega »Hlapca Jerneja«. Besedilo so seveda precej priredili, tako jezikovno kot situacijsko. Igra je bila tako za igralce kot gledalce precej zahtevna.

Na nerešena vprašanja Slovencev videmske pokrajine so z odra opozarjali razni napisi s protestnimi gesli, med njimi: »Pustite nam rože po našem sadit«.

Z GORIŠKEGA

Števerjan

V torek 28. decembra je bila zadnja seja števerjanske občinskega sveta v letu 1982. Vodil jo je župan Stanislav Klanjšček ob prisotnosti skoraj vseh svetovalcev. Po branju zapisnika zadnje seje je svet sklenil, da razpiše javni natečaj za službo postreznika na osnovni šoli s celodnevним poukom. Pravico do tega dodatnega mesta ima po zakonu tista občinska uprava, ki je v zadnjem času zgradila nova šolska poslopja. Naj pri tem omenimo, da bo s tem organik števerjanske občine štel 10 uslužbencev. Svet je potrdil nadalje izid javnega natečaja za mesto občinskega obhodka-soferja v osebi Stankota Skorjanca.

Sledila je razprava o vsoti približno dveh milijard lir, ki naj bi jo prejela občina na podlagi deželnega zakona št. 828/82 za gospodarski razvoj celotne občine. Bilo je govora o možnosti ureditve zemljiških posesti, o trgovski organizaciji za prodajo kmetijskih pridelkov in še kaj. Za sestavo dokončnega dokumenta-predloga je svet pooblastil ožji odbor.

Kot dodatna točka k dnevnemu redu je bila določitev vsote 150 milijonov lir, ki jih je te dni občina prejela od tajništva za potresno področje iz Vidma in to na podlagi zakona št. 63/77. Soglasno je bil sprejet sklep, da se omenjena vsota nameni kot tretji prispevek za izgradnjo občinskega vodovoda. Sejo so svetovalci zaključili z izmenjavo novoletnih voščil pri kozarcu domaćega vina.

Naša opomba. Vse lepo in prav, toda v števerjanu so nekatere ceste zmeraj v nevarnosti, da zdrknejo v dolino. Zaradi tega bi morala s primernim ukrepom občinska uprava poskrbeti tudi za to, da se ne izpodkopavajo ceste in poti, sicer bo števerjan kmalu nova Ancona.

Šport

MOSKA C-2 LIGA

ROZZOL - OLYMPIA TERPIN 3 : 2
(15 : 6, 5 : 15, 15 : 12, 10 : 15, 15 : 10)

V zelo izenačeni tekmi, v kateri so bili v premoči zdaj eni, zdaj drugi, je goriška ekipa žal v ključnih trenutkih popustila in prepustila zmago domači šesterki. Goričanom je pač manjkalo malce več odločnosti in pa kanček sreče.

PRVENSTVO MLADINCEV

OLYMPIA - TURIACO 3 : 2

MOSKA I. DIVIZIJA

ITALCANTIERI - OLYMPIA 3 : 0
(15 : 8, 15 : 13, 15 : 10)

Na to tekmo je Olympia prišla z okrnjeno ekipo, poleg tega pa so bili mnogi igralci bolni ali poškodovani. Jasno je, da v teh okoliščinah Goričani kljub požrtvovalnosti niso mogli uspeti.

ZENSKA D-LIGA

ITC-MONF. - OLYMPIA BERTOLINI 3 : 1
G. R.

PRVENSTVO DECKOV

OLYMPIA KOŠIČ - FIAT COMOLLI 3 : 0
(15 : 10, 15 : 12, 15 : 5)

Nadaljuje se serija zmag mladih odbojkarjev Olympic, ki so si tudi tokrat, čeprav v okrnjeni postavi, zagotovili nadaljnjih par točk.

JUVENTINA - OLYMPIA KOŠIČ 0 : 3

(13 : 15, 12 : 15, 6 : 15)

Slovenske barve v letošnjem pokrajinskem prvenstvu dečkov častno brani mladinski ekipi Juventine in Olympic Košič, ki sta se v petek 7. januarja spoprijeli v slovenskem derbiju. Napovedi so bile nekoliko in korist olympičev, saj so ti doslej zmagali skoraj vse tekme s 3 : 0, le eno s 3 : 1, medtem ko je Juventina igrala s spremenljivo srečo in v štirih tekmah zbrala skupno le štiri točke. Tako je bila Olympia uspešna tudi to pot.

Prvi del prvenstva te kategorije se je zaključil v torek 12. t.m., ko je Olympia Košič v Gradišču premagala Scarpoteco s 3 : 0. - D. T.

■ Za več dni je šel v Libanon na obisk italijanski obrambni minister Lagorio, ki ga spremlja skupina višjih častnikov. Seznaniti se hoče na licu mesta s položajem italijanskih čet v Bejrutu, ki štejejo 1.500 mož. Lagoria je sprejel med drugimi libanonski predsednik Džemajel in libanonski obrambni minister. Izrazila sta mu željo, da bi se povečalo število italijanskih vojakov za 500 mož. Ta odločitev pa potrebuje soglasja Francije in ZDA, ki imajo prav tako svoje čete v Libanonu.

Spominska maša v goriški stolnici

V torek 11. januarja zvečer, skoro ob istem času, ko je lani umrl nadškof Peter Cocolin, je bila v goriški stolnici spominska sv. maša, ki se je je udeležilo izredno veliko število duhovnikov in vernikov. Somaševanje je vodil videmski pomožni škof Pizzoni ob spremstvu tržaškega škofa Belomija in škofa iz Concordie-Pordenona Freschija. Eno berilo je prebrala v slovenščini ga. Ljubka Sorli, dve izmed prošelj pa Mirko Pelicon in Danila Komjanc. Med obhajilom je bila tudi slovenska pesem »Tebe ljubi moja duša« v vseh treh kiticah.

Spominski govor je imel generalni vikar msgr. Luigi Ristitis. Se enkrat je na kratko povzel nadškofovo življenjsko pot, poudaril njegove lepe lastnosti, zlasti osvetojuči nasme, se zahvalil Bogu za veliki dar, ki ga je goriška nadškofija prejela v osebi msgr. Cocolina, obenem pa izrazil veselje goriške Cerkve, da že ima novega pastirja, ki bo pokojnikovo delo nadaljeval.

Pred zaključnim blagoslovom je msgr. Ristitis prebral sporočilo novega nadškofa, ki je v duhu in združen v molitvi pri spominski daritvi, ki se spominja pokojnika, ko ga je pred 12 leti spoznal na zasedanju škofov Treh Benečij in redovniških provincialov in izražal veselje, da bo kmalu lahko v naši sredi.

Božičnica na višjih srednjih šolah

V prejšnji številki smo že pisali o nekaterih božičnih prireditvah in nastopih. Prav je, da zabeležimo tudi uspele božičnice, ki so jo pripravile slovenske višje srednje šole v Malem semenišču zadnji dan pred božičnimi počitnicami.

V lično okrašeni risalnici učiteljsišča so se zbrali ravnatelj, profesorji in dijaki učiteljsišča S. Gregorčič, gimnazije liceja P. Trubar in trgovskega tehničnega zavoda Z. Zois. Prve so nastopile dijakinje učiteljsišča in vrtnaric, ki so pod vodstvom svojih profesorjev pripravile levji delež prireditve. Na sporedu je bil najprej božični recital s svojevrstno a zgovorno tematiko. Prisotni so prislunili pismom nemških vojakov v Stalingradu, ki z dramatično silo in tudi preprostostjo opisujejo svoj verjetno zadnji božič. To točko je uspešno pripravila prof. Anka Primožič. Sledil je klavirski nastop dijaka Peliconia iz prvega učiteljsišča s primerno klasično skladbo. Nato pa so dijakinje učiteljsišča in vrtnaric pod vodstvom prof. Franke Zgavec občuteno zapele dve božični pesmi domačih avtorjev St. Jericija in A. Bratuža.

Sledil je nastop dijakov gimnazije liceja, ki so izbrali za predvajanje literarne odlomke z zanimivo vsebino. Božičnica se je zaključila z nastopom dijakov trgovskega zavoda Z. Zois, ki so v zboru pod vodstvom prof. Nadje Fabris Spacapan doživeto zapeli ameriško črnsko duhovno pesem ter nato prijetno voščili v raznih jezikih za praznike. Ob koncu je ravnatelj učiteljsišča prof. A. Sirk zaželel vsem vesel božič.

Molièrova komedija na štandreekem odru

Prišlo je že v tradicijo, da člani igralske družine PD Standreež na začetku vsakega leta razveselijo svoje občinstvo z novo komedijo. Komedija je namreč tista zvrst igre, ki jim najbolj leži.

Letos so se odločili za znanega francoskega komediografa Molièra in izbrali izmed njegovih iger zelo znano »Namišljeni bolnik«. Kostume je posredovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice, sceno je pripravil Lucijan Pavio, šepetalka je bila Marinka Leban.

Vsebinska igra je preprosta: bogataš Argan hoče biti bolan, zato si neprestano umišlja nove bolezni ter se polni z zdravili, ki mu jih zdravnik predpisuje. Molière si v tej igri zelo privoščijo zdravnike tistega časa in izreče na njih račun marsikatero pikro. Vzoredno z Arganovo »boleznijo« teče spletko z njegovo hčenko, ki jo hoče dati v zakon mlademu zdravniku, da bi imel zdravnika stalno pri roki, toda hčerka je že izbrala drugega. Do razpletja in srečnega konca pripomore s svojo premetenostjo Arganova služkinja.

Naj najprej poudarimo, da so vsi nastopajoči besedilo izredno dobro obvladali in igrali zelo sproščeno, kar se navadno na prvem nastopu ne dogaja. Čeprav zaslužijo vsi igralci pohvalo, moramo dati posebej priznanje dvema glavnima igralcema: Božidarju Tabaju v vlogi namišljenega bolnika in iskrivi Majdi Paulinovi v vlogi služkinje Toanete. In ostali? Damjan Paulin kot

zdravnik Purgon je imel le kratek nastop na odru, a ga je zelo vehementno opravil; Arganova hčerka Angelika (Mirjam Paulin) je znala biti nežna in obenem odločna v svoji življenjski opredelitvi. Njen ljubljenec Kleant (Marko Brajnik) je dobro odigral vlogo fanta, ki si ne pusti vzeti dekleta iz rok. Tudi Arganov kandidat za Angeličino roko Tomaž Diafoirus (Marjan Zavadlav) je prav posrečeno izvedel svoje snubljenje. Zeno namišljenega bolnika je v vlogi Beline dostojanstveno predstavila Silvana Znidarčič. Jordan Mučič, ki je bil v igri Arganov brat, je z izredno lahkotnostjo razvil svoje misli o zdravniškem stanu in končno brata prepričal, naj pusti druge zdravnike in sam postane zdravnik. Igralski zbor sta dopolnila Marjan Breščak kot oče Tomaža Diafoirusa in Rudi Suligoj v vlogi notarja. Režija je bila tudi to pot v večjih rokah Emila Aberška.

Kot vedno, bodo štandreeški igralci gostovali v igro tudi izven svojega kraja. Zelim jim številnega občinstva kot so ga imeli na premieri, ko je bila dvorana polno zasedena. Gotovo si to zaradi svoje prizadevnosti in dobrega igranja tudi zaslužijo.

—jk

OBVESTILA

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah bo v nedeljo 16. januarja ob 15.30 koncert božičnih pesmi. Pel bo priznani mešani zbor »Lojze Bratuže« iz Gorice pod vodstvom prof. Stanka Jericija. V bližnjem prostoru so na ogled tudi premikajoče se jaslice.

V Kulturnem domu v Gorici bo SSG iz Trsta uprizorilo Kmečlovo poljudno igro »Mutasti bratje« v nedeljo 16. januarja ob 16. uri za red A, v ponedeljek 17. jan. ob 20.30 za red B in v torek 18. jan. za red C.

Seja Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica bo v ponedeljek 17. januarja ob 20.30 v Katoliškem domu.

SSK v Trstu bo v Kulturnem domu nastopilo s Strindbergovo dramo »Smrtni ples«. Premiera bo v petek 14. januarja ob 20.30 za red A, ponovitev pa v soboto 15. januarja ob 20.30 za red B, v nedeljo 16. jan. ob 16. uri za red C, v sredo 19. jan. ob 20.30 za red D in v četrtek 20. jan. ob 20.30 za red E.

V škedenjski cerkvi bo v nedeljo 16. januarja ob 16.30 koncert božičnih pesmi. Nastopajo otroci in odrasli. Osrednja misel tega večera bo posvečena delavcem in delavskim družinam, ki so prizadete z dopolnilno blagajno. Govorila bosta dva delavca.

V DSI v Trstu, ul. Donizetti 3 bo v ponedeljek 17. januarja govoril ing. Boris Sanzin o »Carzano - skoro pozabljen primer italijansko-slovenskega sodelovanja med prvo svetovno vojno«. Začetek ob 20.15.

Slovensko pastoralno središče v Trstu prireja tudi letos tečaj za zakonce in starše. Drugo srečanje bo v sredo 19. januarja v dvorani Marijinega doma v ul. Risorta 3 ob 20. uri. Govoril bo p. Tomaž Podobnik o temi »Problemi verske vzgoje v družini«. Toplo vabljeni!

Na pobudo Vincencijeve konference v Trstu bo mesečna maša za poklice v kapeli Slov. pastoralnega središča (ul. Risorta 3) v četrtek 20. januarja ob 17. uri.

Dostavek. V našem poročilu o prvem nastopu svobodnih Slovencev na mednarodnem knjižnem sejmu v Frankfurtu je izostal podatek, da je bila razstavljena tudi zadnja knjiga Andreja Kobala »Slovenec v službi FBI in druge zgodbe ameriških Slovencev«, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva družba.

Človek in čas, II. del

Pred kratkim je izšel drugi del učbenika Človek in čas, ki ga je napisal prof. Ivani Artač. Priročnik obsega obdobje od ustanovitve frankovske države od Dunajskega kongresa, se pravi učno snov zgodovine in državljanske vzgoje za drugi razred srednje šole. Knjiga je sestavljena po enakih vidikih kot prvi del. Poleg splošnega zgodovinskega pregleda, ki je podan zelo jasno in tekoče ter jezikovno izčiščeno, so v vsakem poglavju objavljene številne zanimivosti v zvezi z obravnavano snovjo. Knjiga je tudi zelo bogato barvno ilustrirana. Izdal in založil jo je Deželni šolski urad za Furlanijo-Juljsko Benečijo, tiskala pa tržaška knjigarna La Editoriale Libraria.

DAROVİ

Za Katoliški dom: M. R. 30.000; S. B. 50.000; N. N. 20.000; Marijina družba 25.000; N. N. 3.000; N. N. 15.000; N. N. 3.000; N. N. 3.000; N. N. 3.000 lir.

Za Katoliški glas: Viktorija, Opčine namesto cvetja na grob sestre Tončke 10.000 lir.

Za katoliški tisk: Zofija Juren, Vrh 10.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: Ana Martinčič 150.000; N. N. 100.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: sestra Viktorija namesto cvetja na grob Tončka Hrovatin 200.000; Maksi Melling v isti namen 25.000; nečaki Kalin v spomin na teto Tončko Hrovatin 50.000; Marija Dolenc (za ogrevanje) 50.000; v spomin na Tončko Hrovatin: sosede Angelina, Marija, Cilka in Karla 50.000; N. N. 50.000; Karlo Podobnik 38.000; družina dr. Vremec 30.000; Karla Spanger 28.000; družina Novacco v spomin na Ano Novacco 20.000; Danila Žerjal Levstik 20.000; družina Crismani 10.000; Marija Cocoli namesto cvetja na grob Angela Persič 10.000; Romana Kralj 5.000; razni 6.000 lir.

Za cerkveni zbor na Opčinah: Viktorija Sosič 20.000; Karlo Podobnik 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za Skupnost Družina Opčine: ob koncertu zbora »M. Kogoj« v namene Skupnosti nabranih 97.000; L. Zivic 50.000; družina Bežečan 20.000; N. N. 10.000; družina P. Zivic 10.000; N. N. 20.000; N. N. 5.000; družina Busecchian 10.000; N. N. 5.000; Marija Zivic 10.000; N. N. 5.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Marija Marc 20.000; N. N. 10.000; Pierina Zagar 10.000; družina Ražem, Gročana 10.000; Marija Lucci, Pesek 20.000; N. N., Padriče 10.000; družina Oronzo, Pesek 20.000; N. N., Sv. Ivan 20.000; Antonija Križmančič v spomin sina Ladkota 20.000; Ida v spomin moža Ladkota 20.000; Pavla Kerševan vd. Ferfoglia 10.000; Stajnerjeva mati 10.000; Svetko Križmančič 10.000; Marija Dugan, Trst 50.000; Zeljka Grgič 10.000; družina Bacci, Padriče 20.000; Emilija Križmančič 10.000; družina Olenich, Padriče 20.000; Jože Marc 10.000; Marija in Danica Marc v spomin pok. Grgič 10.000; družina Smotlak-Mahnič 10.000; Stella Nejedli 10.000; N. N., Sv. Ivan 50.000; Jelka Bak, Padriče 50.000; Stefanija Grgič 10.000; Sandra Močnik 25.000; Eda Mihalič v spomin Jožeta Gelletti 10.000; Marija Gojča por. Natural v spomin na mamo Svetko 10.000; don Emilio Gamboso 30.000; Liletovi 10.000; Darinka Leban 30.000; Marija Ražem 15.000; Lucijan Grgič, Padriče 5.000; N. N. 20.000; Ana Komar 5.000; družina Križmančič ob obletnici mame Stefanije 20.000; Lovrenčičovi 10.000; Viktorija Tavčer, Gropada 50.000; Zorka Lukova 15.000; Amalija Pečar, Gropada 20.000 lir.

Za cerkev na Pesku: Jelka Bak 50.000 lir.

Za Vincencijevo konferenco v Trstu: Majda Giraldi v počastitev spomina dr. Adama Medveščka 20.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Marija in Bernarda Kuret, Ricmanje 20.000; Cilka Blažič, Ricmanje 20.000; družina Blason, Pulje 10.000; Albina Berdon, Ricmanje 10.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda pri Domju: N. N., Domjo 20.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., Bazovica 20.000; N. N., Rojan 14.000 lir.

V spomin pok. Emilije Mahnič iz Doline: sorodniki namesto cvetja na grob za lačne po svetu za misijone in za Marijanišče na Opčinah po 15.000 lir.

Za misijon p. Kosa: Viktorija namesto cvetja na grob sestre Tončke 50.000; Marija Dolenc, Opčine 10.000; Antonija Simonič 10.000; N. N. 10.000 lir.

Za misijone: B. T. 100.000; G. V. 50.000; Pavla Ghezzi-Rijavec 10.000; Marija Poberaj 10.000 lir.

Za lačne po svetu: Marija Simionato, Pesek v spomin pok. župnika Alojzija Rozmana 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

KATOLIŠKI GLAS
list za kritične bralce

SKPD »MIRKO FILEJ« - GORICA

priredi v nedeljo 16. januarja ob 16. uri v Katoliškem domu proslavo, posvečeno pesniku

ALOJZU GRADNIKU

ob stoletnici njegovega rojstva

O pesniku bo govoril prof. Vinko Beličič. Na sporedu so tudi recitacije ter nastop mešanega zbora »F. B. Sedej« iz Steverjana in moškega zbora »Mirko Filej« iz Gorice. — Lepo vabljeni!

Radio Trst A

Spored od 16. do 22. januarja 1983

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Poslušali boste. 10.30 Mladinski oder: »Ko zorijo jagode«. 11.00 Sestanek z... 11.15 Nabožna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Sport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Človek v sodobni družbi. 10.10 D. Cimarosa: Tajna poroka, opera. 11.30 Beležka. 12.00 Gledališki glasovi. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 F. Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav!« 14.55 Naš jezik. 15.00 Sportno popoldne. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Od Milj do Devina.

Torek: 8.10 Integracija prizadetih otrok v normalni šoli. 10.10 D. Cimarosa: Tajna poroka, opera. 11.30 Beležka. 12.00 Od Milj do Devina. 14.10 F. Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav!« 14.30 Solska glasbena ura za mladino. 16.00 Slovenci v ZDA. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Muza v kupeju«. Radijska igra.

Sreda: 8.10 Sprehodi po tržaških predmestjih. 10.10 Koncert. 11.30 Beležka. 12.00 Pod Matajurjan. 13.20 Trst ponoči. 14.10 F. Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav!« 14.55 Naš jezik. 15.00 Dijaška tribuna. 16.00 130 let Družbe sv. Mohorja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Aljoša Starc in Marko Ozbič pri klavirju. 18.00 Na goriškem valu.

ZAHVALA

V ponedeljek 10. januarja se je štmaverski župnik

prof. Rafko Premrl

poslovil od ljube mu cerkve in od faranov. Ob tem slovesu so mu hoteli biti ob strani prijatelji, znanci, bivši učenci, sobratje s kapitularnim vikarjem na čelu, ki se mu je zahvalil za dolgoletno službo v Cerkvi. V imenu faranov se je v klenih besedah poslovil g. Danko Pintar. Spregovorili so tudi g. Marjan Komjanc, sotrpin v Dachau msgr. Peter Sorli, dr. Drago Štoka in dr. Rafko Dolhar. Ves obred pa je povezoval v lepo harmonijo domači moški zbor pod vodstvom prof. Jelkota Devetaka.

Vsem imenovanim, kakor tudi nosilec krste ter vsem, ki ste z nami sočustvovali se topla zahvaljujemo

sestra in bratje Premrl

Gorica - Vipava, 12. januarja 1983

Ob težki izgubi naše dobre mame, sestre, babice

Emilije Pangerc vd. Mahnič

se iskreno zahvaljujemo našemu župniku g. Germeku za svete obrede, cerkvenim pevcem, sestri Paoli za požrtvovalno pomoč v boleznih in vsem sovaščanom za sožalje.

Brat, sin, hčere in ostalo sorodstvo

Dolina, 6. januarja 1983

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Ugodno menjavo in dobro investicijo

S telefonskim pozivom se lahko takoj seznanite s tečaji raznih valut. Obenem vam nudimo tudi vse informacije o valutarnih predpisih. Posredujemo vam tudi vse informacije o vrednostnih papirjih (BOT, BTP, CCT, ECU itd.) in njihovo realno vrednost. Te lahko hranite v varnostnih skrinjicah, s katerimi razpolagamo. Skrbimo tudi za vnovčenje kuponov.

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Gorica, Korzo Verdi št. 51 • tel. 84206/07

vam ne nudi samo denarja